

TTES:n 2020–2021 muuttuneiden määräysten soveltamisohjeet

1.4.2020 lukien voimaan tulleet sopimusmääräykset

Vuorotyön määritelmä

Vuorotyön määritelmä (10 §) on muutettu vastaamaan 1.1.2020 voimaan tulleen työaikalain 6 §:n 2 momentin säännöstä. Työaikalain mukaan vuorotyössä vuorojen katsotaan vaihtuvan säännöllisesti, kun vuoro jatkuu enintään yhden tunnin yhdessä työhön sijalle tulleen vuoron kanssa tai kun vuorojen väliin jää enintään yhden tunnin aika.

Liikennelaitoksissa sekä katujen ja yleisten töiden puhtaanapitotöissä ei 31.3.2020 päättyneen sopimuksen mukaan vuorojen tarvinnut vaihtua säännöllisesti, edellyttäen, että työaikajärjestelyihin liittyvistä muista ehdoista oli paikallisesti sovittu. TTES:n 2020-21 mukaan tämä ei enää ole mahdollista. Jos paikallisesti on sovellettu järjestelyä, jossa vuorot ovat jatkuneet yli tunnin päällekkäin taikka niiden väliin on jäänyt yli tunti, tällainen järjestely pitää muuttaa vastaamaan voimassa olevaa TTES:n 10 §:ää.

TTES:n mukaan vuorotyössä vuorojen tulee muutoin vaihtua säännöllisesti ja muuttua ennalta sovituin ajanjaksoin, mutta uima- ja urheiluhalleissa ja muissa niiden kaltaisissa laitoksissa, urheilukentillä, liikennelaitoksissa sekä katujen ja yleisten töiden puhtaanapitotöissä vuorot voivat mennä enintään yhden tunnin päällekkäin ja niiden väliin voi jäädä enintään yksi tunti.

Viikoittainen vapaa-aika

Viikoittainen vapaa-aika (17 §) on nimetty työaikalain 27 §:n mukaisesti viikkolevoksi. Työntekijälle annetaan sunnuntain ajaksi, tai jollei se ole mahdollista, viikon muuna aikana vähintään 35 tunnin pituinen keskeytymätön lepoaika taikka keskimäärin 35 tuntia 14 vuorokauden ajanjakson aikana. Tästä saadaan poiketa, jos työntekijä suostuu varallaoloon viikkolevon aikana.

Jos työntekijää tarvitaan tilapäisesti työhön viikkolevon aikana, työhön käytetty aika korvataan työntekijälle lyhentämällä hänen säännöllistä työaikaansa saamatta jäänyttä lepoaikaa vastaavalla ajalla tai maksetaan 35 § 1 momentin keskituntiansion suuruinen korvaus, mikäli asiasta sovitaan työntekijän kanssa. Määräys on siirretty 22 §:stä 17 §:n yhteyteen.

Jos viikkolevon aikana varalla oleva työntekijä kutsutaan työhön esimerkiksi kahdeksi tunniksi, muuttuneen 2 momentin määräyksen mukaan kyseiset 2 tuntia korvataan hänelle. Muutetun määräyksen perusteella myös varallaolijalle korvataan viikoittaisen vapaan aikana työskentely.

Työajan enimmäismäärä

Jatkossa kaikki tehty työaika, säännöllinen työaika, ylityö, hätätyö sekä aloittamis- ja lopettamistyö, ei saa ylittää keskimäärin 48 tuntia viikkoa kohden. Tästä on säädetty 1.1.2020 voimaan tulleen työaikalain 18 §:ssä ja

säännös korvaa aikaisemman rajoituksen, jonka mukaan ylityön teettämistä on rajoitettu neljän kuukauden ajanjaksossa ja kalenterivuoden aikana. Työajan enimmäismäärän seuranta on aloitettava viimeistään 1.1.2021, mutta pelkän ylityön seuraamisesta voidaan siirtyä kaiken tehdyn työajan seurantaan aikaisemminkin.

TTES:n 22 §:ssä on sovittu, että työajan enimmäismäärää tarkasteltaessa tasoittumisjaksona käytetään 12 kuukautta.

Enimmäistyöaika 12 kuukauden aikana lasketaan esim. 5 viikon vuosiloman ansainneella 48 tuntia x 47 viikkoa = 2256 tuntia vuodessa.

31.8.2020 lukien voimaan tulevat sopimusmääräykset

Säännöllinen työaika

Säännöllinen työaika (9 §) lyhenee 38 tuntiin 15 minuuttiin viikossa maanantaista 31.8.2020 lukien. Sopimuskirjassa on käytetty tätä työajan pituutta, vaikka ennen 31.8.2020 säännöllinen työaika on TTES:n 2018-2019:ssä sovittu 38 tuntia 45 minuuttia viikossa. Arkipyhä lyhentää vastaavasti säännöllistä työaikaa 31.8.2020 lukien 7 tuntia 39 minuuttia.

Arkipyhäkorvaus

Arkipyhäkorvaus (27 §) korottuu 7 tuntiin 39 minuuttiin niin ikään 31.8.2020 lukien.

Lomapalkkavapaa

55 §:n uusi 9 mom. ja liitteen 6 määräykset mahdollistavat vuosilomapalkan korotusosan vaihtamisen lomapalkkavapaaksi 31.8.2020 lukien, jos työnantajan ja työntekijän kesken sovitaan asiasta.

Mikäli lomapalkkavapaasta on tarve sopia ennen 31.8.2020, asiasta tulee tehdä paikallinen työehtosopimus työnantajan ja JHL ry:n paikallisen yhdistyksen kesken.

Lomapalkkavapaa tilanteessa, jossa työaika on muuttunut

Työntekijä on tehnyt 100 % työaikaa koko lomanmääräytymisvuoden ja ansainnut täyden loman, 38 lomapäivää. Työaika muuttuu 50 % pituiseksi ennen loman pitämistä esim. 4.5.2021 lukien.

Tällöin lomapalkka on kaksiosainen:

$KTA \times 100 \% \times 38 \times 7,65 + 0,5 \times KTA \times 50 \% \text{ tunnit.}$

Työntekijä saa enintään 19 lomapalkkavapaapäivää, jotka annetaan samoin kuin loma, siinä suhteessa kuin on työ- ja vapaapäiviä muutoinkin. Jos työntekijä pitää 10 lomapalkkavapaapäivää, hän saa niistä puolet työpäivinä ja puolet vapaapäivinä, eli kaksi viikkoa lomapalkkavapaata.

Palkka tältä kahden viikon ajalta maksetaan 50 % tunneilta, eli 38,65 tunnilta.